

ÖKTUELLT

för skärgårdsföreningens medlemmar. December 2011

Nu är det nära...

Så är det bara några dagar till Julafton. Här sitter man och tittar ut över fjärden, med sina vågor grå. Och på land har snart den snö som föll för ett par veckor sedan blivit vatten och snösörja. Det är faktiskt rätt besvärligt att ta sig fram gående och nästan ännu värre att köra fyrhjuling. Att åka skidor med ett gummiband mellan fötterna, dvs snöskoter, är inte nåt att ens tänka på, än mindre göra ett försök.

Sen tänker man tillbaka och kikar i dagboken och kollar hur det var i fjol. Runt 30 centimeter snö, plogade isvägar sedan flera veckor tillbaka och kvicksilvret flera streck under medelkvicksilverståndet.

Ja, vi lever i föränderliga tider.

Tänka sig, nu återstår bara drygt 180 dagar tills vi börjar gå mot mörkare tider igen. Men fram till dess så får vi njuta av längre och längre dagar och om några månader så har vi de ljusa sommarnätterna. Sol och värme, något att se fram mot när mörkret och kylan kommer på besök. För det blir så, jag garanterar.

Snart är det dags för den goda julmaten. En del medlemmar, närmare bestämt 44 stycken, fick en försmak när föreningen bjöd på julbord ute på Örnvik. Mer om detta på annan plats.

För ett par veckor sedan städade vi i medlemsregistret. Vi plockade bort alla som inte betalt medlemsavgiften, och glädjande nog behövde vi inte radera speciellt många namn. Men däremot återstår några frågetecken, om den och den medlemmen har e-postadress, vilken ö man har koppling till och så vidare. Läs mer om detta under rubriken Städning i medlems... (sid.2)

I övrigt så är jag tacksam om ni vidarebefordrar det innehåll som ni tycker skall

komma fler till del, till de medlemmar som inte har e-post. Tack och lov så är det inte många.

Och så ska ni ha en riktigt God jul och ett fint och Gott Nytt År. (Det här gäller dock inte tjänstemännen på f.d. Fiskeriverket som hårdnackat vägrar att ta bort förordningen om fiskeförbud med nät inom tremetersgränsen.)

Vi syns på skärmarna i början av 2012.

Hubbe

Den populära julklappen...

På Kallaxön bor idag 13 personer året runt. Av dessa är tre barn i skolåldern. I många år har öborna själva bekostat plogningen av isvägen från Kallax. Till skillnad från en del andra öar (Hindersön, Storbrändön, Sandön, Junkön) där kommunen (Tekniska Förvaltningen) bekostar plogningen med statsbidrag, och där en ö (Långön) får sin vägstump plogad genom att kommunstyrelsen tar kostnaden ur sin budget, och låter Fritidsförvaltningen sköta administrationen.

I flera år har Kallaxöborna tillsammans med skärgårds-

Fältspatgruvan på Kallaxön försåg porslinsfabriker både i Sverige och utomlands med råvara. Idag är gruvan en av skärgårdens största sevärdheter, ja kanske den främsta. Ett Grand Canyon i miniatyr.

föreningen tjatat om att få finansiell hjälp till plogningen av sin isväg. Och det, tillsammans med lagstiftningen som säger att de barn som har längre väg än en kilometer har rätt till skolskjuts, har gett resultat.

Nu har Fritidschefen Helene Wårell meddelat att fritidsförvaltningen kommer att ta över administrationen av plogningen och kommer att kalla skärgårdsföreningen och representanter för de boende på Kallaxön till ett möte inom den närmaste tiden.

Gissa om det var en populär julklapp!

Städning i medlemsregistret.

Under årets mörkaste dagar har vi offrat rejält med tid för att få ett medlemsregister som är helt aktuellt. Vi har ju egentligen två medlemsregister, det ena förs av Birger Wikström som kassör, och det andra av framför allt Kaarina "Kaja" Forefält.

Birgers register innehåller bara namn och adress på de som betalt medlemsavgiften, medan det andra innehåller betydligt mer. Här finns utöver namn och adresser telefonnummer, en notering av vilken ö respektive medlem har anknytning till samt e-postadress.

Några få medlemmar har inte e-post, det vet vi, men i registret så gapar rutor med mailadressen tom. Kanske vederbörande har e-post, men vi vet inte om det. Och det finns ju ingen "adresskatalog" när det gäller den här typen av information.

DETEKTIVER

För att om möjligt få fram sådana här uppgifter vänder vi oss till *Detektiven Medlemmarna*. Vi är jättetack-samma om du som känner igen något eller några namn här nedan och känner till telefonnummer, eventuell e-postadress och öanknytning tar kontakt med oss, på tel 070-600 36 12 eller på mail: kaarina.forefalt@gmail.com.

TACK, TACK, TACK!

	Mailadress?	Ö-anknytning?	Telefon?
Agneta Arosenius	X	X	X
Håkan Bergström	X	X	X
Bo Asplund	X		X
Ingela Bååth	X	X	X
Magnus Eriksson	X	X	X
Margareta Forsberg	X	X	X
Patrik Forsgren	X	X	X
Åsa Gladh	X	X	X
Jan Hallbom	X	X	X
Gunvor Jakobsson-Åhl	X	X	X
Gerd Jonsson	X	X	X
Bo och Ulla-Britt Larsson	X	X	X
Eva och Tommy Larsson	X	X	X
Lisa Larsson	X	X	X
Sture Lind	X	X	X
Irja Linder	X		X
Irene Lidman	X	X	X
Britt-Louise Lovén, Umeå	X	X	X
Mikael Lundström	X	X	X
Staffan Lönnhager	X	X	X
Mona Niska	X	X	X
Karin Norberg	X	X	X
Anna Olsson	X	X	X
Anders Olsson	X	X	X
Marianne Olsson	X	X	X
Bengt Ruthström	X	X	X
Gunnar o. Inger Svensson	X	X	X
Hans Tornberg	X	X	X
Mats Åström	X	X	X
Irene Öhult	X	X	X

Mätta skärgårdsbor!

Nu är det (snart) jul igen, och julen varar än till påsk'a. Nåväl, de flesta är väl inte proppmätta fram till påsk, men skärgårdsföreningen har försökt att bidra till mättadskänslan även i år.

I fjol åt vi julbord tillsammans med Norrbottens Lucia och hennes tärnor på luciadagen.

I år invaderade vi samma restaurang, Örnvik, utan ljusdrottningar. En stor del av styrelsen samt 30 medlemmar, totalt 44 personer, åt julbord den femte december. Innan dess hade vi lottat ut platserna till julbordet och efter vissa avhopp, som regel begränsad arbetstid, samlades vi vid halvtolvtiden på måndagen. Några hade missuppfattat tiden och anlät redan klockan elva, och några eftersläntare dök upp vid tolvtiden.

Hur som haver, så serverades ett utmärkt julbord, och ska man klaga på något så är det potatisen, som inte var genomkokt. Man ska inte behöva ta med sig motorsågen eller stämjärn för att kunna skiva potatisen.

Och Örnviks dessertbord är fullständigt outstanding, som vanligt.

Det var upp till deltagarna att äta sig mätta. För vår del så inställde vi middagen...

En liten, liten del av julbordsbesökarna syns här. Vad som inte är känt är alla de församlades sammanlagda viktökning.

Förfallstrafiken

Den första måndagen i december startades den så kallade förfallstrafiken. Samma dag som vägen till Långön plogades i fjol...

Förfallstrafiken har en historia som har sin start i samband med kommunsammanslagningen mellan Luleå stad och Nederluleå kommun, på 50-talet om jag har uppfattat det hela rätt. Då tog man ett beslut att en bogserbåt skulle trafikera de bebodda öarna i norra skärgården en dag i veckan så att de fastboende skulle ha möjlighet att handla mat och uträtta andra ärenden. Så småningom upphörde trafiken och bogserbåten skrotades.

Många år senare upptäckte *Stig Grahn*, skärgårdsföreningens förste ordförande, det här beslutet och tog kontakt med de styrande i kommunförvaltningen. Och därefter kom beslutet att starta förfallstrafik med båt, svävare och ibland helikopter.

Så har det hela utvecklats och idag går trafiken två dagar i veckan, fredag och måndag.

Grunden till trafikbeslutet är att skärgårdsbefolkningen skall kunna åka ut till öarna eller upp till fastlandet över helgen och åka upp och handla under måndagen. Därför har de fastboende "första tjing" vid platsbokningen. Övriga får åka med i mån av plats och utan garanti för återresa, vilket kan medföra problem när trafiken går med svävare, som tar betydligt färre passagerare än en båt, modell trålare.

Passagerarna får betala en avgift som skall liknas med lokaltrafikens. Men man kan ställa sig frågan varför en åkande med isbrytande båt eller svävare skall betala dubbla avgiften (60 kr) i förhållande till åkande med den så kallade arbetsbåten (30 kr).

I år blåser lite nya vindar. För de boende på Sandön har problem uppstått med att ta sig över Tjuvholmssundet. Därför har fritidsförvaltningen beslutat att betala förfallstrafik varje dag morgon och kväll – med svävare.

Svävaren *Vildhäxan*, ett annat namn på Anna Innala, som är en hejare på att ratta denna farkost. Här kör maken Anders, som ibland får heta *Skägus Murvlus*.

Den "vanliga" platsbokningen sker av skärgårdsföreningen **070-600 36 12**, medan bokningen för sandöborna sker via Offcoast, **070-366 46 45**. Allt för att göra trafiken så passagerarvänlig som möjligt.

När ni läser detta har kommunfullmäktige tagit beslut om finansieringen av kommande års båttrafik. Förslaget är att förfallstrafiken skall få ett oförändrat belopp, 100 000 kronor per år. Vissa år kan trafiken hållas inom rambeloppet, men andra, som i år, måste trafiken strypas eller så måste kommunen skjuta till trafikpengar från kontot "oförutsedda utgifter".

Om gränsen sätts till det beslutade beloppet, så lär det endast bli de så kallade handelsturerna, dvs måndagar som kvarstår. Då "flyger" fredagsturerna och de dagliga turerna till och från Sandön. Den som lever får se. Klart är att vi från skärgårdsföreningen måste ha en dialog dels med fritidsförvaltningen, dels med våra valda politiker.

Annorlunda skärgårdsbok

*Stenar vita, svarta, röda
mjuka, varma, hårda spröda,
Slipade av is och sjö,
finns oändligt av på denna ö.*

*Lyssnar och spejar gör vitkindad gås.
Ungarna äter och växer gumås.
När någon på dem spanar,
de genast fara anar.
Störtar ner till bamn
söker skydd i vattenfamn.*

För en tid sedan fick jag ett telefonsamtal av en författare/fotograf/bokutgivare. Det var **Jan Hertting** som tillsammans med sin hustru **Sol-Britt** i somras gav ut boken *Sommarlots till Rödkallen*. Ett riktigt läckert verk med många riktigt bra bilder och så en märklig text.

Författarna (jag vet inte om man delat på skrivandet eller om bara en av utgivarna har skrivit texten) har inte skrivit långa texter utan istället har illustrerat bilderna med ord – i rimmad versform. Ett helt nytt grepp, i alla fall när det gäller en skärgårdsbok från vår del av Bottenviken.

Samtalet slutade med att vi beslutade att mötas och planerade en fortsättning. Så blev det och jag och Kaja bjöds på en supergod lunch i paret Herttings lägenhet med utsikt över hela södra hamnen.

Innan dess hade vi resonerat om parets nästa projekt, en fotobok om bottenvikskusten under vintern, från isläggning till isgång. Riktigt spännande.

Det första projektet finansierades bland annat genom

Mare Boreale, men även av familjen Hertting och kommunen.

Nu var det dags att försöka få finansiering av det nya bokprojektet, och där kom skärgårdsföreningen in i bilden. Hertting ville ha en samarbetspartner i den ideella sektorn, och då är ju skärgårdsföreningen en naturlig samarbetspartner.

Det här ligger ju i linje med skärgårdsföreningens strategi, så valet var klart. Men projektet har stoppats.

Styrelsen i Mare Boreale sade nej, eftersom den offentliga finansieringen ej var klar. Piteå, Luleå, Kalix och Haparanda kommuner hade inte ställt nödvändiga finansieringslöften. För vår del handlade det inte om någon ekonomisk insats.

Men skam den som ger sig. Vi har gett paret Hertting lite tips på andra finansieringsvägar, så vi får se hur det hela slutar. Klart är att både Jan och Sol-Britt har en riktigt intressant ide och vi följer projektets fortsatta utveckling.

Muddras farlederna?

Husägarna på Småskär och Finnskär har sökt och fått ekonomiskt stöd via Mare Boreale för att göra en förstudie. Det hela handlar om att muddra farlederna in till dessa bägge öar, samt även att muddra i bland annat Kyrkviken.

Skärgårdsföreningen har inbjudits till samråd, och här är det svar som vi lämnat:

Farleden in till Småskär/Finnskär är grund och svårnavigerad. Muddring är definitivt nödvändig.

Begäran om samråd enligt miljöbalkens 6 kap 4 § för muddringsarbeten vid Småskär/Finnskär och Kyrkviken, Luleå kommun

Luleå Skärgårdsförening representerar de hel- eller delårsboende på öar i Luleå skärgård, ca 2 800 personer.

Verksamheten omfattar frågor framför allt om kommunikation, näringsliv, boende, kommunal service och miljö.

Vi ser mycket positivt på rubricerade projekt och hoppas att det kommer att leda till större tillgänglighet för skärgårdsboende, deras gäster men också det stora antal turister som besöker skärgården, framför allt under årets ljusa och varma månader.

Långön 2011-12-17

Herbert Öqvist, styrelseordförande

Herbert "Hubbe" Öqvist

Långön 60

974 55 Luleå.

Tel. 070-600 36 12

Ung Skärgård går vidare

Årets Mare Boreale- projekt *Ung Skärgård* blev mycket lyckat. Mycket tack vare **Ulrika Kommes** starka engagemang och arbetsvilja. På hennes förslag har vi sökt eu-stöd för en fortsättning, och enligt dagspressen beviljats stödet.

I år utvecklas projektet så att även en grupp gymnasieelever från Piteå kommer att göra Ung Skärgård som ett projektarbete. Därför går även Piteå kommun in med ekonomiskt stöd, liksom Luleå. Vi återkommer när projektet har hunnit en bit på vägen.

Projektet Ung Skärgård blev en succé. Sex gymnasieelever fick lära sig massor om skärgårdens natur och kultur, och blev skärgårdsguider. Här syns gänget på Trätarhällan på Brändöskär.

Riksförbundet går vidare

Efter omorganisationen så har Riksförbundet (SRF) nu bara två sammankomster per år, men i vissa fall tre. Styrelsen, som ursprungligen skulle bestå av sju personer har nu nio medlemmar, eftersom alla anställda adjungerats in. Och förbundets högsta beslutande organ är Representantskapet som består av två representanter från varje medlemsförening, utom från Bohusläns Skärgårdsråd och SIKO med många medlemsföreningar och som representerar cirka 90 procent av vårt lands skärgårdsboende, samt SURF (ungdomsförbundet) med runt tio medlemmar. Dessa har fyra medlemmar i representantskapet.

Årets sista möte hölls i Stockholm på fartygs-vandrarhemmet af Chapman. Från oss deltog *Anna Innala* och jag. Vissa deltagare fick bo på båten, en del andra i ett hus på land några meter från fartyget. Ett stort problem var att de som bodde på "fastlandet" inte försågs med nycklar (kort med remsa) till båten och därför fick vänta tills någon "fartygsboende" dök upp när man skulle samlas och då kunde öppna dörrar.

Första dagen (lördagen) disponerades av resonemang och information kring ämnet bredband i skärgårdarna. Vad jag vet, så är all framtida utveckling på det här området inriktad på trådlöst bredband. Men här presenterade man olika lösningar i vissa skärgårdar med fiberoptik. Och i vissa med ingenting. Om jag ska vara ärlig så blev jag inte klok på vad som händer. Vi får väl se, men som vanligt så sker verksamheten över våra huvuden. Hos oss är det inte en endaste liten chans att få fiberkabel utdragen till öarna, och det är väl för väl. Nånstans måste förnuftet få sin chans.

Grupparbeten

Under lördagen jobbade vi fortsättningsvis i olika grup-

per och olika ämnesområden. För min del så var jag med i gruppen som diskuterade ekonomi-och framtidsfrågor, tillsammans med *Kjell Björkqvist*, *Pia Södergren*, *Bengt Almquist* och tidvis *Anetté Larm*, förbundets kassör. *Anna* engagerade sig i en grupp som diskuterade skolfrågor.

Dag två, söndagen, reserverades till stor del för budgetfrågor och där togs i princip styrelsens förslag. Som innebär att förbundets pengar i huvudsak går till löner till de anställda. Vi konstaterade att ingen likviditetsbudget finns, trots att likviditeten i alla år har varit förbundets akilleshäla. Får se vad som dyker upp inför årsmötet i februari.

Vem som skall representera vår förening då, står skrivet i stjärnorna. Det finns inget som säger att vissa "tro-tjänare" skall delta i det mötet. Framför allt "de vanliga" medlemmarna och styrelsemedlemmarna är välkomna att komma med förslag. Jag har varit i den här "soppan" i många år, och jag välkomnar ett nytänkande. Men om jag (styrelsen) inte får några förslag så lär det väl bli samma "tjafs". Ett val mellan aktiva styrelsemedlemmar, dvs *Ellinor Sjöberg*, *Anna Innala* och *Mats Karlsson*. Ja, även jag får väl räknas in i den skaran.

En liten sammanfattning...

Rep-mötet inleddes med kvällsmacka på fredagskvällen och avslutades med lunchmacka på söndagen. Om sanningen ska fram så var vi en grupp skärgårdsbor som efter lördagsmiddagen studerade *Gyllene Fredens* barmeny (naturligtvis i forskningssyfte) och därefter analyserade skeppet *Rainbow Warrior*, (*Green Peace*) vars skeppare tyckte att gemenskap med skärgårdsbor var ett utmärkt alternativ att avsluta kvällen med.

En **GOD JUL** och ett **GOTT NYTT ÅR**

tillönskar vi alla medlemmar i Luleå Skärgårdsförening
Styrelsen